

Tiểu Đoàn 1/TQLC VÀ TRẬN PHƯỚC TÂN NGÀY 21/9/1968

Mũ Xanh Tango

1. Tình Hình Tổng Quát.

Cuộc “Tổng Tấn Công và Nổi Dậy” của Cộng. Sản Bắc Việt (CSBV) do Tướng Võ Nguyên Giáp điều động trong dịp Tết Mậu Thân năm 1968, kéo dài trong nhiều tháng với những đợt khác nhau dựa trên các mục tiêu quân sự và chính trị do Bộ Chính Trị Hà Nội đề ra. Sau 2 đợt tổng tấn công liên tục cho đến tháng 5/1968, các đơn vị CSBV đã phải chịu tổn thất nặng nề về quân số, quân dụng và vũ khí. Về mục tiêu quân sự, tại các thành phố và đô thị như Sài Gòn – Gia Định, Biên Hòa, Nha Trang, Đà Nẵng, Huế v.v. các lực lượng CSBV đã bị Quân Lực VNCH quét sạch. Các vị trí ăm quân, kho cất giấu vũ khí, lương thực, các nơi chốt giữ làm bàn đạp tấn công đều bị đánh phá và chiếm lại. Về tuyên truyền, các đơn vị CSBV đã không kêu gọi được quần chúng đứng lên “nổi dậy” chống chính quyền Miền Nam. Những nhận định sai lầm từ trước cho rằng dân chúng Miền Nam đang “chán ghét chính quyền”, đã dẫn đến thất bại chua cay trong công tác truyền truyền xách động quần chúng “nổi dậy” của CSBV.

Trong tình trạng thiệt hại nặng nề về quân số, chưa bổ sung kịp, lại thêm kiệt cạn, non kém trong vấn đề tiếp liệu cho các mặt trận đánh qui mô lớn, tinh thần binh sĩ xuống thấp, một số cấp chỉ huy CSBV ra đầu hàng hoặc bị thương vong, Bộ Chính Trị Hà Nội chấp nhận: “Trong đợt 3, kể từ 17/8/1968, trọng tâm tấn công được chuyển ra vòng ngoài, hướng chính là địa bàn 2

tỉnh Tây Ninh (SĐ9 CSBV) và Bình Long (SĐ7 CSBV) trong phạm vi Vùng III Chiến Thuật”. Không chiếm giữ được thành phố nào mang ý nghĩa chiến lược, CSBV xoay qua chủ trương rút về các khu an toàn để “kéo địch ra ngoài đánh”.

Nhìn chung, mặc dù cuộc “Tổng Công Kích và Nổi Dậy” do Tướng Võ Nguyên Giáp điều động trong dịp Tết Mậu Thân đã hoàn toàn thất bại về quân sự, nhưng trên bình diện chính trị CSBV đã gặt hái được tiếng vang đáng kể, đặc biệt đối với phong trào phản chiến và những bất đồng trong Quốc Hội tại Hoa Kỳ, đã khiến Tổng Thống Johnson về sau phải chấp nhận ngưng ném bom Bắc Việt và hòa đàm với CS Hà Nội.

2. Tiểu Đoàn 1/TQLC Tăng Phái Cho Sư Đoàn 25 BB.

Để góp phần giải tỏa bớt áp lực của quân CSBV đang đè nặng trên các đơn vị phụ trách lãnh thổ và các đồn bót ven biên Việt Nam – Campuchia trong khu vực trách nhiệm của Sư Đoàn 25 Bộ Binh (SĐ25BB), Tiểu Đoàn 1/TQLC (TĐ1/TQLC) đang bảo vệ an ninh khu vực cầu Bình Lợi và chiếm giữ các cao ốc hay vị trí quan trọng trong tỉnh Gia Định như cầu Băng Ky, Ngã năm Bình Hòa, khu vực Hàng Xanh v.v., được lệnh xuất phái khỏi Chiến Đoàn B/TQLC và tăng phái cho SĐ25BB. TĐ1/TQLC cũng vừa được bàn giao từ cựu Tiểu Đoàn Trưởng, Thiếu Tá Phan Văn Thắng, cho tân Tiểu Đoàn Trưởng, Thiếu Tá Nguyễn Thành Trí, vừa du học Hoa Kỳ về khoảng

Sóng Thần

một tuần. Cũng xin được nói thêm Thiếu Tá Trí cũng là cựu Tiểu Đoàn Trưởng TĐ4/TQLC thay thế cho cố Thiếu Tá Nguyễn Văn Nho bị tử thương ngày 31/12/1964 tại trận Bình Giả.

Sau trận Bình Giả ngày 31/12/1964, Bộ Tổng Tham Mưu chấp thuận cho các đơn vị tổng trừ bị mỗi khi tăng phái hành quân cho cấp sư đoàn bộ binh hay quân đoàn, đều phải được tổ chức thành chiến đoàn với tối thiểu 2 tiểu đoàn trở lên và có pháo binh cơ hữu yểm trợ trực tiếp. Tuy nhiên là lực lượng tổng trừ bị, khi cần đáp ứng nhu cầu hành quân khẩn cấp, TQLC luôn tuân theo thượng lệnh mặc dù phải ra đi với cấp tiểu đoàn độc lập.

a. Tổ Chức Tiểu Đoàn 1/TQLC Hành Quân.

- Thiếu Tá Nguyễn Thành Trí, Tiểu Đoàn Trưởng.

- Đại Úy Võ Trí Huệ, Tiểu Đoàn Phó.

Các Đại Đội Trưởng :

- Trung Úy Nguyễn Văn Dàng, Đại Đội Trưởng Đại Đội 1.

- Đại Úy Phan Công Tôn, Đại Đội Trưởng Đại Đội 2.

- Đại Úy Nguyễn Văn Phán, Đại Đội Trưởng Đại Đội 3.

- Trung Úy Nguyễn Tiến Tấn, Đại Đội Trưởng Đại Đội 4.

- Đại Úy Quách Ngọc Lâm, Đại Đội Trưởng Đại Đội Chỉ Huy.

Ban Tham Mưu Hành Quân:

- Hạ sĩ quan đại diện Ban 1.

- Trung Úy Lê Văn Châm, Trưởng Ban 2.

- Đại Úy Huỳnh Văn Lượm, Trưởng Ban 3.

- Hạ sĩ quan đại diện Ban 4.

- Trung Úy Trương Quang Lượng, Trưởng Ban 5.

Thành Phần Chuyên Môn Tăng Phái:

- Trung Úy Bác Sĩ Trần Hùng Hải, Trung Đội Trưởng Quân Y TQLC.

- Sĩ quan Trung Đội Trưởng Truyền Tin TQLC.

- Các toán tiền sát viên pháo binh TQLC.

- Toán công binh TQLC.

- v.v

b. Quân Số Tham Chiến.

Tiểu Đoàn hành quân với quân số trên 600.

(Theo tiêu chuẩn ấn định bởi Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn TQLC (BTL/SD/TQLC) kể từ năm 1966, một Tiểu Đoàn được coi như có đủ khả năng hành quân khi có trên 600 quân nhân tham chiến).

3. Giải Tỏa Áp Lực Dịch Cho Quận Trảng Bàng và Đức Hoà, Tỉnh Hậu Nghĩa.

Sáng ngày 16/9/1968, TĐ1/TQLC được lệnh sẽ có đoàn xe thuộc đơn vị vận tải chở đến xã Lộc Giang, quận Trảng Bàng, tỉnh Hậu Nghĩa để nhận lệnh hành quân do SĐ25 phổ biến. Vào khoảng trưa cùng ngày, TĐ1 đến xã Lộc Giang và được đại diện của Bộ Tham Mưu SĐ25BB tiếp nhận và thuyết trình cho biết qua về tình hình địch trong khu vực và nhiệm vụ của TĐ1, sau đó trao cho TĐ1 một lệnh hành quân kèm phóng đồ.

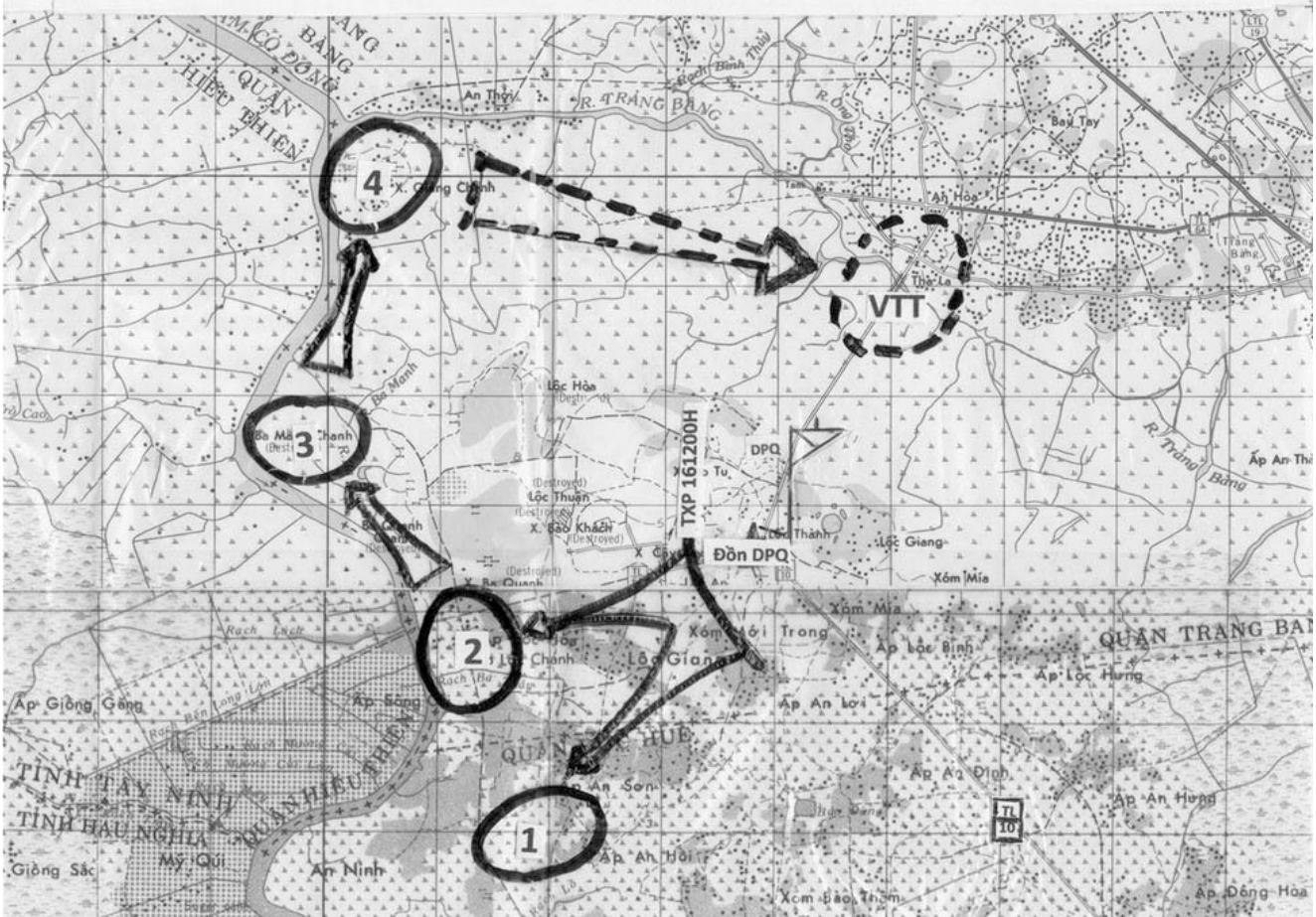
Theo thuyết trình của sĩ quan tham mưu SĐ25BB, địch tập trung cấp tiểu đoàn và đóng quân dọc theo sông Vàm Cỏ Đông tại các ấp An Sơn (mục tiêu 1), Lộc Chánh (mục tiêu 2), Ba Mạnh Chanh (mục tiêu 3) và dài lên phía Bắc cho đến xóm Giang Chanh (mục tiêu 4) tại ngã ba sông Vàm Cỏ Đông và rạch Trảng Bàng. Theo lệnh của SĐ25BB, TĐ1/TQLC phải xuất phát ngay và chiếm lại các thôn ấp nói trên trong vòng 2 ngày, sau đó sẽ ra vùng tập trung tại ấp Tha La “xóm đạo” chờ lệnh (xin xem sơ đồ khu vực hành quân Xã Lộc Giang).

Một toán Địa Phương Quân (ĐPQ) xã Lộc Giang được tăng phái để giúp TĐ1 am hiểu thêm về tình hình địa phương, địa hình trong khu vực cũng như “nhận diện” những người bị tình nghi vì đây là vùng “xôi đậu” có nhiều gia đình cảm tình hoặc theo VC do phần đông trong số này có thân nhân thoát ly ra vùng kháng chiến. Thực tế cũng phải nhìn nhận rằng ta không đủ lực lượng để bảo vệ an ninh cho những người dân sinh sống trong vùng xa xôi hẻo lánh.

Sau khi họp hành quân cấp tốc với các Đại Đội và phân phát bản đồ xong, TĐ1 bắt đầu xuất phát. Nhìn đồng hồ thì cũng đã hơn 14:00 giờ. Mục tiêu đầu tiên do SĐ25BB ấn định, nằm về hướng Tây Nam của đồn ĐPQ Xã Lộc Giang khoảng hơn 3 cây số. Tiểu Đoàn ra lệnh cho cánh B do Đại Úy Huệ, Tiểu Đoàn Phó (TĐP) chỉ huy gồm ĐĐ2 của Đại Úy Tôn và ĐĐ4 của Trung Úy Tân, làm nỗ lực chính tấn công trực diện vào mục tiêu 2 (MT2).

SƠ ĐỒ HÀNH QUÂN KHU VỰC XÃ LỘC GIANG, QUẬN TRẢNG BÀNG, TỈNH HẬU NGHĨA

Tỷ lệ 1:50,000

Cánh A do Thiếu Tá Tiêu Đoàn Trưởng (TĐT) chỉ huy, sẽ cho ĐĐ3 của Đại Úy Phán làm nỗ lực phụ tiên song song bên trái với cánh B và sẽ chiếm MT1. Một pháo đội 105 ly diện địa (4 khẩu) yểm trợ trực tiếp, một trung đội pháo binh 155 ly (2 khẩu) yểm trợ tăng cường hỏa lực khi có yêu cầu. Ngoài ra khi cần sẽ có trực thăng võ trang Hoa Kỳ xuất phát từ căn cứ Củ Chi đến yểm trợ trong vòng 10 phút. Một đơn vị thuộc Giang Đoàn Hải Quân sẽ tuần tiễu trên sông Vàm Cỏ Đông trong phạm vi khu vực hành quân.

Đoán biết hướng tiến quân của ta nên địch bố trí chờ đợi sẵn. Khi rời vị trí cách đồn ĐPQ Xã Lộc Giang khoảng một cây số, cánh B bắt đầu chạm địch. Tình hình chưa có gì đáng ngại, địch vừa chiến đấu vừa tháo lui trong tư thế trì hoãn chiến, nhưng rất có tổ chức, “lốp lang” và thành thạo địa thế. Toán ĐPQ tăng phái cảnh báo nên

cẩn thận khi vào xóm làng (MT1 và MT2) vì theo tin tức do dân chúng cung cấp lúc sáng sớm, quân số địch rất đông (?) với trang phục theo kiểu chính quy (?) chứ không phải là lực lượng địa phương. Trong lúc xin pháo binh tác xạ vào các điểm nghi ngờ phía trước, cánh B cho quân dàn rộng và tiếp tục tiến chậm để thăm dò phản ứng địch. Phi cơ quan sát đã bao vùng từ lúc TĐ1 vượt tuyến xuất phát. Theo yêu cầu của TĐ1, phi cơ đã quan sát kỹ trên vùng mục tiêu và báo cáo không có dấu hiệu nào chứng tỏ địch tập trung hay phân tán “phía dưới có vẻ yên tĩnh”.

Những gì mong đợi đã đến: khoảng 16:00 giờ, Cánh B chạm địch khá nặng cách MT2 khoảng 200 thước. ĐĐ3 được lệnh phải nhanh chóng chiếm MT1 và từ đó sẽ đổi hướng tấn công vào MT2 từ phía Nam lên để “tiếp tay” cho Cánh B trong “thế gọng kềm”. Như đúng hẹn, 2 chiếc Cobra (trực

Sóng Thần

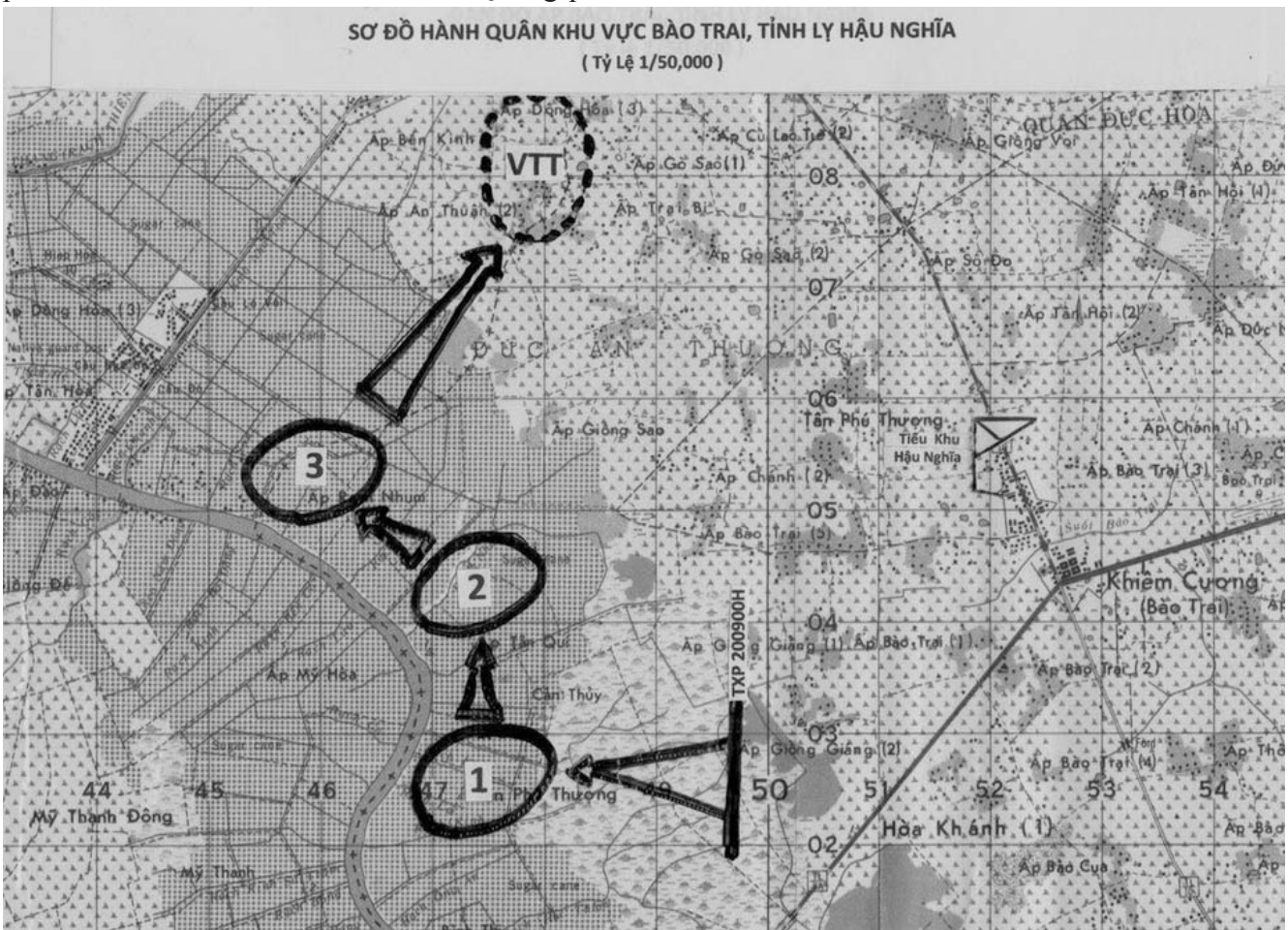
thăng võ trang) đã lên vùng. Các trái khói màu được ném ra để đánh dấu vị trí xa nhất của cánh B, tránh cho trực thăng ngộ nhận. Hai chiếc Cobra thay phiên phóng rocket vào bìa làng theo hướng dẫn của cố vấn phó cùng đi với Cánh B. Lệnh cho cánh B xung phong chiếm mục tiêu sau khi trực thăng hoàn tất nhiệm vụ.

Khoảng 20 phút sau, hỏa lực Cánh B đồng loạt nổ, báo hiệu quân ta đang xung phong chiếm mục tiêu. Cánh B, sau đó khoảng 40 phút, báo cáo đã chiếm và đang lục soát MT2. TĐT cho lệnh lục soát rộng và chuẩn bị đóng quân đêm. Thiệt hại ta có 8 thương vong, CSBV bỏ lại 11 xác ăn mặc chiến phục màu xanh ô liu, và vũ khí cá nhân đầy đủ. Theo tin tức dân làng, địch đã mang theo nhiều thương vong trong khi rút lui theo 2 hướng Bắc và hướng Tây ra bờ sông Vàm Cỏ Đông.

Sau khi Cánh B hoàn tất lục soát MT2 thì cũng đã gần 18: giờ 00. TĐT chỉ cho truy kích địch bằng pháo binh theo các điểm do toán ĐPQ tăng phái

đề nghị. Vì là người địa phương khá rành về địa thế nên toán ĐPQ cũng biết được phần nào thói quen của địch có thể xuất phát từ đâu và rút lui về đâu. Toán ĐPQ cũng cho biết thêm đơn vị địch có thể là một tiểu đoàn của Trung Đoàn 271 độc lập (?) đang trú đóng phía bên biên giới Campuchia (SĐ9CSBV cũng có Trung Đoàn 271 trùng tên).

Tướng cũng sẽ được tạm yên qua đêm để ngày mai tiếp tục hành quân theo kế hoạch, tuy nhiên vào khoảng 01:30 sáng ngày 17/09/1968, địch tập trung khoảng một đại đội đặc công bắt thần tấn công vào vị trí ĐĐ4 đang bố trí xa nhất về hướng Bắc. Hướng tấn công xuất phát từ phía Tây tức từ bờ sông Vàm Cỏ Đông. Lợi dụng địa thế rậm rạp chúng đã bí mật tiến sát, chia ra nhiều toán và vừa nổ súng vừa xung phong dưới sự yểm trợ của các vũ khí B40 trực xạ vào giữa vị trí phòng thủ của ta nhằm gây cho bên trong bị rối loạn và tê liệt. Nhờ đề cao cảnh giác, ĐĐ4 đã kịp thời phản ứng, và bằng hỏa lực mạnh mẽ đã chặn đứng các

đợt xung phong của địch. Sau 20 phút thấy không thể thành công trong ý định “phá tuyến, thọc sâu”, địch đã rút lui nhanh về hướng bờ sông Vàm Cỏ Đông. ĐĐ4 báo cáo toán tiền đồn 5 người đã bị tổn thất 1 tử thương và 2 bị thương, mất 2 vũ khí cá nhân, ngoài ra ta cũng có thêm 3 bị thương tại vị trí phòng thủ. Địch bỏ lại 4 tử thương (ăn mặc áo và quần đùi đen) cùng với 1 khẩu AK 47 và 1 B40. Khi trời sáng, ĐĐ4 lục soát và phát hiện thêm nhiều vết máu trên đường rút lui của địch.

Hai ngày kế tiếp, TĐ1/TQLC tiếp tục hành quân theo như kế hoạch, chiếm các mục tiêu do SĐ25BB ấn định, mở rộng thêm vòng đai an ninh cho xã Lộc Giang. Cuộc hành quân chấm dứt vào ngày thứ ba, 18/9/1969. TĐ1/TQLC được lệnh di chuyển ra vùng tập trung (VTT) để từ đó có xe đưa về ấp Bào Trai, địa danh cũ của xã Đức Hoà, Quận Đức Hoà cũ, nay lập thành tỉnh lỵ Khiêm Cương của tỉnh Hậu Nghĩa.

Ngày 19/9/1968, TĐ1/TQLC được nghỉ dưỡng quân tại chỗ, bổ sung thêm quân số từ hậu cứ Rừng Cấm và nhận thêm 4 ngày tiếp tế để chuẩn bị cho cuộc hành quân kế tiếp.

Cũng xin nói thêm Hậu Nghĩa là một trong những tỉnh thuộc Quân Khu III có tình trạng an ninh kém nhất do địa thế có cùng ranh giới với các địa danh nổi tiếng về hoạt động của du kích được yểm trợ bởi lực lượng địa phương cấp huyện, cấp tỉnh mạnh mẽ và thường xuyên nhất. Trong khi Hậu Nghĩa phải đối phó với sự quấy phá ngày đêm của các lực lượng du kích và địa phương xuất phát từ các mật khu Hồ Bò (quận Củ Chi) cũng như mật khu Bời Lời (quận Trảng Bàng) ở hướng Đông Bắc (xin được nói thêm Mật Khu Bời Lời và Hồ Bò hợp thành khu Tam Giác Sắt với mũi nhọn thứ ba là Xã Long Nguyên phía Tây Nam Bến Cát, Bình Dương), thì Hậu Nghĩa còn có ranh giới phía Tây bên kia Sông Vàm Cỏ Đông với Nước Campuchia, nơi đó có nhiều căn cứ địa an toàn của các đơn vị lớn CSBV như Sư Đoàn 5, Sư Đoàn 7, Sư Đoàn 9, kể cả Cục R.. Hậu Nghĩa mặc nhiên được coi như “khu vực hành lang” dành cho các đơn vị lớn xâm nhập vào ngoại vi phía Tây Nam Chợ Lớn khi cần như trong dịp Tết Mậu Thân hoặc di chuyển qua các mật khu Hồ Bò, Bời Lời v.v. ở hướng Đông Bắc.

Ngày 20/9/1968 lúc 09:00 giờ, TĐ1/TQLC vượt tuyến xuất phát vào khu vực hành quân để lục soát các mục tiêu theo kế hoạch của SĐ25BB. Khu vực này nằm về hướng Tây và Tây Bắc tỉnh Lỵ Khiêm Cương từ 5 đến 6 cây số, được nghi ngờ có đơn vị địch về trú đóng (xin xem sơ đồ khu vực hành quân Ấp Bào Trai). Các mục tiêu nằm gần ven sông Vàm Cỏ Đông mà phía kia bên bờ là “phần đất bỏ ngõ” thuộc phía Bắc quận Đức Huệ. Đây là khu vực rậm rạp, ẩm ướt do ảnh hưởng các nhánh rạch bên tả ngạn sông Vàm Cỏ Đông chảy vào đất liền lúc thủy triều dâng cao, đặc biệt về mùa mưa từ tháng 5 đến tháng 11. Các loại cây dừa nước, bần, lát, sậy v.v cao ngấp đầu gây cho việc quan sát và di chuyển khó khăn, chậm chạp. Thêm vào đó du kích địa phương đã thiết lập hàng rào mìn bẫy bảo vệ hành lang an toàn cho các đơn vị lớn của chúng phía bên trong.

Trong khi Cánh B còn đang tác xạ pháo binh để phá hủy phần nào mìn bẫy trước khi vào lục soát MT1 thì TĐ1 nhận lệnh trở ra lại điểm xuất phát và về tập trung cách ngã tư tỉnh lỵ Khiêm Cương chừng hơn 1 cây số về hướng Tây Nam, trên Tỉnh Lộ 8A, để nhận lệnh mới. Lại thêm một sự ngạc nhiên pha lẫn không kém lo âu. Lúc bấy giờ khoảng 11 giờ 30.

4. TĐ1/TQLC Trục Thăng Vận Vào Phước Tân, Tây Ninh.

Khoảng 13 giờ 00, một chiếc trực thăng lượn vòng trên không và yêu cầu BCH/TĐ1 ném khói màu đánh dấu bãi đáp cho trực thăng đáp xuống. Thiếu Tướng Nguyễn Xuân Thịnh, Tư Lệnh SĐ25BB đến thăm và khen ngợi TĐ1 về kết quả hành quân đã đạt được trong mấy ngày qua, đặc biệt đã gây thiệt hại nặng nề cho một tiểu đoàn CSBV tại xã Lộc Giang. Sau đó Tướng Thịnh nói với TĐT/TĐ1 là Trung Tướng Đỗ Cao Trí, Tư Lệnh Quân Đoàn III (TL/QĐIII), muốn TĐ1/TQLC được trục thăng vận (TTV) vào giải cứu đồn Phước Tân của tỉnh Tây Ninh. Đồn này đã mất liên lạc khuya hôm qua. Ông nói hãy cho anh em chuẩn bị, riêng TĐT/TĐ1 sẽ có trực thăng đến đón gặp Đại Tá Lê Đức Đạt, Tư Lệnh Phó SĐ25BB để thảo luận thêm chi tiết.

TĐT/TĐ1 về họp tại BTL/SĐ25BB đóng tại Củ Chi, mang theo Đại Úy Cố Vấn Charles Bently

cho Đại Úy Bentley biết là sẽ tổ chức TTV theo các chuyển như sau:

1/Chuyến đầu sẽ bốc ĐĐ2 và ĐĐ3 do Đại Úy TĐP/TĐ1 chỉ huy, cùng đi với TĐP là Đại Úy Sean Leach, Phó Cố Vấn.

2/Chuyến thứ hai là phần còn lại của TĐ1 do TĐT chỉ huy. Sẽ đổ quân xuống 2 bãi từ gần đến xa về phía Đông của đồn Phước Tân, nhưng không cách xa đồn hơn 500 thước.

TĐT/TĐ1 và Đại Úy Bentley sẽ bay với phi đoàn trưởng trên trực thăng chỉ huy (C&C) để phối hợp việc chọn và dọn bãi đáp trực thăng trước khi đợt quân thứ nhất đổ xuống.

Buổi họp ngắn ngủi với TĐP, Đại úy Bentley, Đại Úy Leach, các Đại Đội Trưởng và Sĩ quan Ban Tham Mưu vừa chấm dứt thì trực thăng C&C cũng vừa tới. TĐT/TĐ1, Đại Úy Bentley và 3 nhân viên truyền tin máy ANPCR25, lên trực thăng đi trước. Khi đến nơi thì thấy 2 chiếc Cobra cũng vừa bắt đầu “dọn bãi”. Đại Úy Bentley nhìn TĐT/TĐ1 tỏ ý như muốn hỏi 2 bãi đáp mà 2 chiếc Cobra đang “chuẩn bị” phía dưới có được không.

Có lẽ đây là câu hỏi mang tính cách xã giao nhiều hơn vì đơn vị trực thăng cũng có quyền lựa chọn các bãi đáp chính và phụ tương đối có thể bảo đảm an toàn cho phi hành đoàn và trực thăng trên phương diện chiến thuật và kỹ thuật. Tuy nhiên đây là trường hợp cấp bách, không có đủ thời gian để hai bên đơn vị trực thăng và tác chiến quan sát trước. Thường lệ sự lựa chọn bãi đáp phải có sự phối hợp giữa hai bên.

Khoảng nửa giờ sau thì 2 chiếc Cobra dọn bãi báo cáo rời vùng. Hai chiếc Cobra khác xuất hiện, dẫn đầu và bay thấp hơn để yểm trợ cho đoàn trực thăng chờ Cánh B theo sau. Đồng hồ lúc đó chỉ đúng 15 giờ 30. (Những ngày tăng phái cho SĐ25BB, TĐ1/TQLC nhận thấy các đơn vị trực thăng Hoa Kỳ rất đúng hẹn và có kỷ cương chương trình làm việc).

Đoàn trực thăng chờ quân xuất hiện ở hướng Nam, lấy Bến Sỏi làm điểm kiểm soát (check point), từ đó đổi về hướng Tây Nam, lấy Liên Tỉnh Lộ 13 làm chuẩn, giảm dần cao độ để xuống bãi đáp nằm về hướng Bắc của Liên Tỉnh Lộ 13, cách Đồn Phước Tân khoảng 300 thước về hướng Đông (xin xem bản đồ khu vực Phước Tân, Tây Ninh).

Trên cao 2 chiếc phản lực lượn vòng, sẵn sàng can thiệp trong trường hợp bất trắc xảy ra phía bên dưới. Giây phút trôi qua thật hồi hộp: ĐĐ2 và ĐĐ3 nhanh chóng rời khỏi trực thăng, binh sĩ tỏa rộng ra để chiếm vị trí thuận lợi sẵn sàng tác chiến và bảo vệ bãi đáp trực thăng. Họ ý thức rằng đây là vùng hoạt động của một trung đoàn địch vừa tấn công đồn Phước Tân trong đêm qua, cũng như họ hiểu rằng chiến thuật công đồn đã viện là sở trường của địch.

Có tiếng súng nổ phía dưới, hồi Cánh B thì được biết đó là những loạt súng của quân ta xung phong chiếm bìa rừng phía Bắc, tác xạ vào những điểm nghi ngờ. Nhìn quang cảnh đang diễn ra dưới đất, thật không sao kềm được sự xúc động và thấy cảm phục anh em binh sĩ cũng như tài điều động quân của TĐP và các ĐĐT/ĐĐ2 và ĐĐ3.

Phi đoàn Trưởng trực thăng nhờ Đại Úy Bentley chuyển lời đến TĐT/TĐ1 là binh sĩ của TĐ1/TQLC rất “chuyên nghiệp và can đảm”, ông ta rất hãnh diện được làm việc với đơn vị này.

Đây là lời nói thật lòng của một phi đoàn trưởng trực thăng HK đã từng yểm trợ cho hàng trăm cuộc hành quân trực thăng vận cho cả Mỹ lẫn VN, chứ không phải lời xã giao thông thường, lấy lệ.

Cánh B báo cáo tình hình vô sự, mọi người thở phào nhẹ nhõm. Một tiếng đồng hồ sau, trực thăng chờ cánh A gồm ĐĐ1, ĐĐ2 và ĐĐCH do Đại Úy Lượm, Trưởng Ban 3, điều động, xuất hiện và hạ cánh xuống bãi đáp, trực thăng chỉ huy cũng đáp xuống cho TĐT/TĐ1 và những người tháp tùng xuống chung với cánh A. Lúc bấy giờ là 17 giờ 30. Lại thêm một dấu hỏi: tại sao địch lại để ta yên mà không có phản ứng nào?

Đồn Phước Tân nằm về phía Tây của tỉnh Tây Ninh, trên Liên Tỉnh Lộ 13 và cách biên giới Campuchia khoảng một cây số. Liên Tỉnh Lộ 13 tiếp tục đi qua lãnh thổ tỉnh Svay Riêng của Nước Campuchia. Phước Tân cũng là nơi họp chợ mua bán giữa cư dân địa phương và những người dân từ biên kia biên giới khi thanh bình. Giờ đây không thấy còn gì ngoài cái đồn biên phòng trợ trợ với ngọn khói bay lên cao do hậu quả của cuộc giao tranh đêm rồi. Chẳng còn thấy một bóng dáng binh sĩ nào của lực lượng biên phòng quanh quần đầu

Sóng Thần

đầy. Cảnh tượng thật buồn thảm.

Về địa hình, xã Phước Tân nói riêng và Tây Ninh nói chung, vừa có dáng dấp giống như một cao nguyên, vừa có sắc thái như một đồng bằng, càng về phía Tây càng thoải thoải thấp dần cho đến bên kia biên giới Campuchia với đồng ruộng mênh mông bát ngát.

Các Đại Úy Huệ, Bentley, Leach và các ĐĐT/TĐ1 cùng táp tùng TĐT/TĐ1 đi thám sát địa thế để tổ chức phòng thủ qua đêm. Sau khi nghiên cứu kỹ địa hình và ước tính các lộ trình tiến sát của địch trong trường hợp có cuộc tấn công xảy ra, TĐT/TĐ1 quyết định tiểu đoàn sẽ tổ chức phòng thủ chu vi như sau:

-ĐĐ1 phòng thủ hướng Bắc, ĐĐ4 trừ 2 trung đội làm trừ bị, phòng thủ hướng Đông, ĐĐ3 phòng thủ hướng Nam và ĐĐ2 phòng thủ hướng Tây. Tiểu đội súng cối 81 ly ưu tiên hướng về phía Nam. Các đại đội sử dụng tối đa mìn Claymore và lựu đạn gài bẫy kết hợp với trái sáng, đặc biệt tại các hướng địch có thể xung phong hoặc tại các tứ giác mà địch có thể lợi dụng để tiến sát vào vị trí phòng thủ của ta.

Trong khi TĐ1 đang chuẩn bị đào hầm hố thì từ trong cánh rừng phía Bắc một vài người có mang vũ khí cá nhân xuất hiện và xung hô họ thuộc đơn vị biên phòng đồn Phước Tân. TĐ1 cho phép họ tiến về vị trí đóng quân, trong số này có trung úy Đại Đội Trưởng. Trung úy này cho biết có khoảng 80 người còn phân tán trong rừng và đang tiếp tục ra sau.

Vì đồn đang bị cháy, TĐ1 sắp xếp cho ĐĐBP một khu vực phòng thủ tương đối nhỏ giữa ĐĐ1 và ĐĐ2, hướng mặt ra đồn cách đó khoảng 100 thước và lệnh cho họ phải có một tiền đồn về hướng Bắc. Cho đến chạng vạng tối ĐĐBP chỉ tập trung được khoảng 70 người, số còn lại được nghi ngờ bị thương, chết hay mất tích.

Lệnh cho các đơn vị phòng thủ thay phiên ứng chiến 50% và tổ chức tuần tiễu trong nội vi tuyến phòng thủ để kiểm soát các vọng gác. Đơn vị hỏa lực trừ bị phải được phân phối cho tất cả binh sĩ. Công tác ưu tiên trước khi trời tối là đào hầm hố cá nhân và cho vũ khí cộng đồng.

Vị trí phòng thủ của TĐ1 có vẻ là một “áp chiến lược” trước đây bị bỏ hoang từ lâu nên các

bờ đất bao quanh chỉ còn cao hơn đầu gối, có chỗ bị đứt quãng. Đặc biệt vị trí này có cây cối rất cao với tầng lá rậm rạp, nơi thích hợp cho các loài dơi hay chim heo trú ngụ như ta thường thấy nơi các chùa Miên ở các tỉnh như Trà Vinh, Sóc Trăng, Châu Đốc v. v. Bên trong và hơi chệch về hướng Tây Bắc của vị trí phòng thủ, còn có vài ngôi mộ được xây cất bằng gạch có nền cao và núp nhọn phía bên trên theo kiểu mộ dành để thiêu người chết hay mộ để giữ tro cốt hoặc chôn các sư sãi người Miên. Kế cận đó là hai nhà sàn bằng gỗ bỏ hoang có che mái tôn trong tình trạng hư hỏng. BCH/TĐ1 và ĐĐCH chiếm nơi này làm vị trí đóng quân.

Ngày 21/9/1968, khoảng 1 giờ 00 sáng, khuất trong mí rừng phía Tây Bắc khoảng 500 thước, có tiếng di chuyển của vài chiếc xe bò từ biên giới Campuchia qua lãnh thổ VN, Đại Đội Biên Phòng cho biết là sáng sớm nào cũng có xe bò của dân Miên qua bên VN làm củi. Họ sẽ trở về trong ngày.

Khoảng 01 giờ 30, ĐĐ3 báo cáo trong cánh rừng phía Nam có nhiều tiếng cành cây bị bẻ gãy, thỉnh thoảng có tiếng người nói chuyện như đang liên lạc qua máy truyền tin. BCH/TĐ1 lệnh cho báo động 100%, sẵn sàng tác chiến vì nghi ngờ địch đang dùng cành cây để nguy trang trước khi tấn công ta.

Khoảng 02 giờ 10, từ các hướng Nam, Bắc và Tây, tiếng “depart” của đạn súng cối 82 ly bỗng vang lên liên tục, sau đó là những tiếng nổ long trời tiếp nối, biến vị trí phòng thủ của TĐ1 như một biển lửa. Nhiều quả đạn trúng nhằm mái nhà sàn hay ngọn cây nổ chụp xuống trên đầu nguy hiểm vô cùng. Súng cối 82 ly của địch đã được điều chỉnh sẵn nên lọt vào nội vi phòng thủ của TĐ1 không sót trái nào. Thêm vào đó các loại đại bác không giật kết hợp với B40, B41 và các súng đại liên từ các ven rừng trực xạ vào vị trí phòng thủ của tiểu đoàn, gây rối loạn phần nào trong giây phút đầu. Rõ ràng giờ đây mới hay địch áp dụng chiến thuật công đồn đã viện. Chiến thuật này rất cổ điển nhưng lúc nào cũng rất hiểm độc (xem sơ đồ địch tấn công).

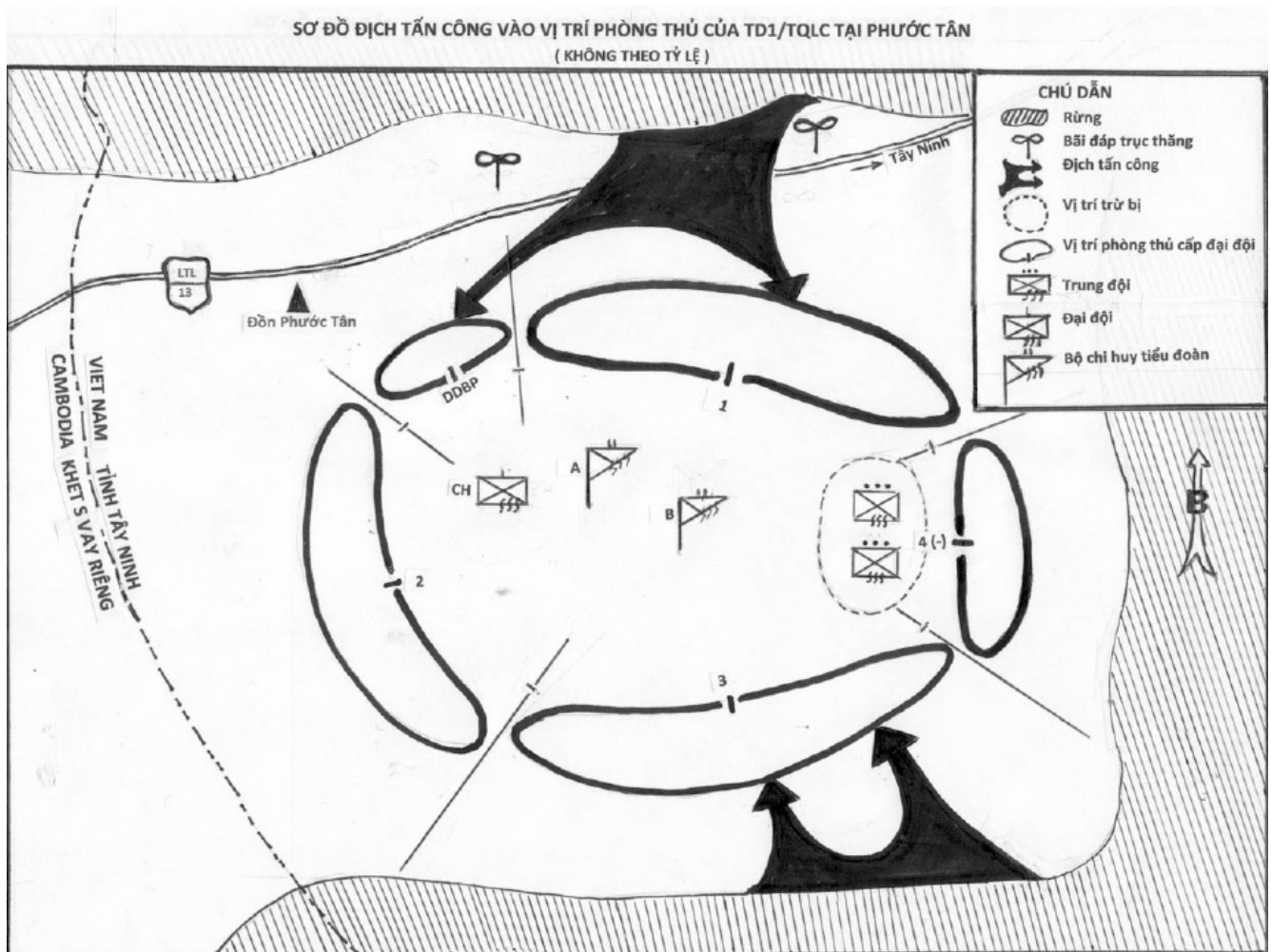
Khoảng 20 phút sau, súng cối 82 ly địch ngưng tác xạ, liền sau đó ĐĐ3 báo cáo có nhiều “bụi cây di động” từ ven rừng phía Nam đang tiến về vị trí

phòng thủ, cách xa ĐĐ3 chừng 70 thước. BCH/TĐ1 ra lệnh cho ĐĐ3 không được khai hỏa, chờ cho địch di chuyển đến gần hơn. Súng cối 81 ly của ĐĐCH tác xạ về phía Nam cách vị trí ĐĐ3 khoảng 300 thước để chặn đứng thành phần địch có thể còn ở phía sau. Các “bụi cây di động” tiếp tục tiến gần vị trí phòng thủ, hễ trái sáng cháy lên thì chúng dừng lại bất động, và tiếp tục di chuyển khi trái sáng tắt.

Tiếng súng của ĐĐ3 bắt đầu nổ giòn, ĐĐ3 báo cáo địch còn cách 30 thước. Cùng lúc, địch cũng đồng loạt nổ súng, vừa hô xung phong vừa chạy vào tuyến phòng thủ của ĐĐ3. Những trái mìn Claymore được kích điện phát nổ, và mỗi lần như thế, nhiều xác địch bị tung lên khỏi mặt đất rồi rơi xuống bất động. Biết bị rơi vào “trận đồ” của đối phương, địch có phần khựng lại. Nhưng rồi có tiếng lệnh hô “xung phong” từ phía sau, địch tiếp

tục chạy vào tuyến của ĐĐ3. Trận đánh cận chiến đã diễn ra dữ dội tại đây, nếu tuyến bị bẻ, địch tràn vào thì bên phòng thủ sẽ gặp nhiều nguy hiểm. Tuy nhiên ĐĐ3 đã chặn đứng được địch ngay trên tuyến phòng thủ của mình. Một trung đội trừ bị của ĐĐ4 được lệnh sẵn sàng tiếp ứng cho ĐĐ3 nếu tuyến này bị vỡ. Việc liên lạc qua các trung gian với SĐ25BB gặp nhiều trở ngại. Tuy nhiên cuối cùng BTL/SĐ25BB cũng biết tình hình và gửi phi cơ hỏa long đến soi sáng và yểm trợ hỏa lực.

Với hơn 800 quả đạn đủ loại pháo kích vừa rơi vào vị trí của TĐ1/TQLC, phía địch nghĩ rằng họ đã tiêu diệt phần lớn khả năng tác chiến của tiểu đoàn, do đó địch quyết định sử dụng một tiểu đoàn tăng cường thứ hai có tính cách quyết định để mở thêm mũi tấn công từ phía Bắc vào vị trí ĐĐ1 của Trung Úy Dàng. Chúng cũng áp dụng chiến thuật

Sóng Thần

xung phong biển người với ý định tràn ngập vào vị trí. Bằng hỏa lực mạnh mẽ, ĐĐ1 đã ngăn chặn các đợt xung phong của địch. Nhưng điều không may xảy đến là ĐĐ Biên Phòng bố trí bên trái của ĐĐ1 thấy địch xung phong, do ảnh hưởng tinh thần giao động bởi bị địch tấn công trong đêm trước, đã bỏ vị trí và lui vào bên trong BCH/TĐ1. Lập tức TĐT/TĐ1 ra lệnh ĐĐCH và tiểu đội biệt kích lập ngay tuyến cản, ngăn chặn không để ĐĐBP cũng như địch trà trộn theo, xâm nhập vào BCH/TĐ.

ĐĐBP dừng lại ở tuyến cản nhờ biết mật khẩu nên không bị ĐĐCH triệt hạ, tuy nhiên một số tên địch đã lọt vào sâu bên trong khiến tình trạng rối loạn xảy ra. TĐT/TĐ1 ra lệnh cho ĐĐ4 gửi ngay một trung đội trừ bị mở cuộc phản công để thiết lập tuyến phòng thủ đã bị vỡ (xin xem sơ đồ phản công của TĐ1/TQLC) theo sự hướng dẫn của BCH/TĐ.

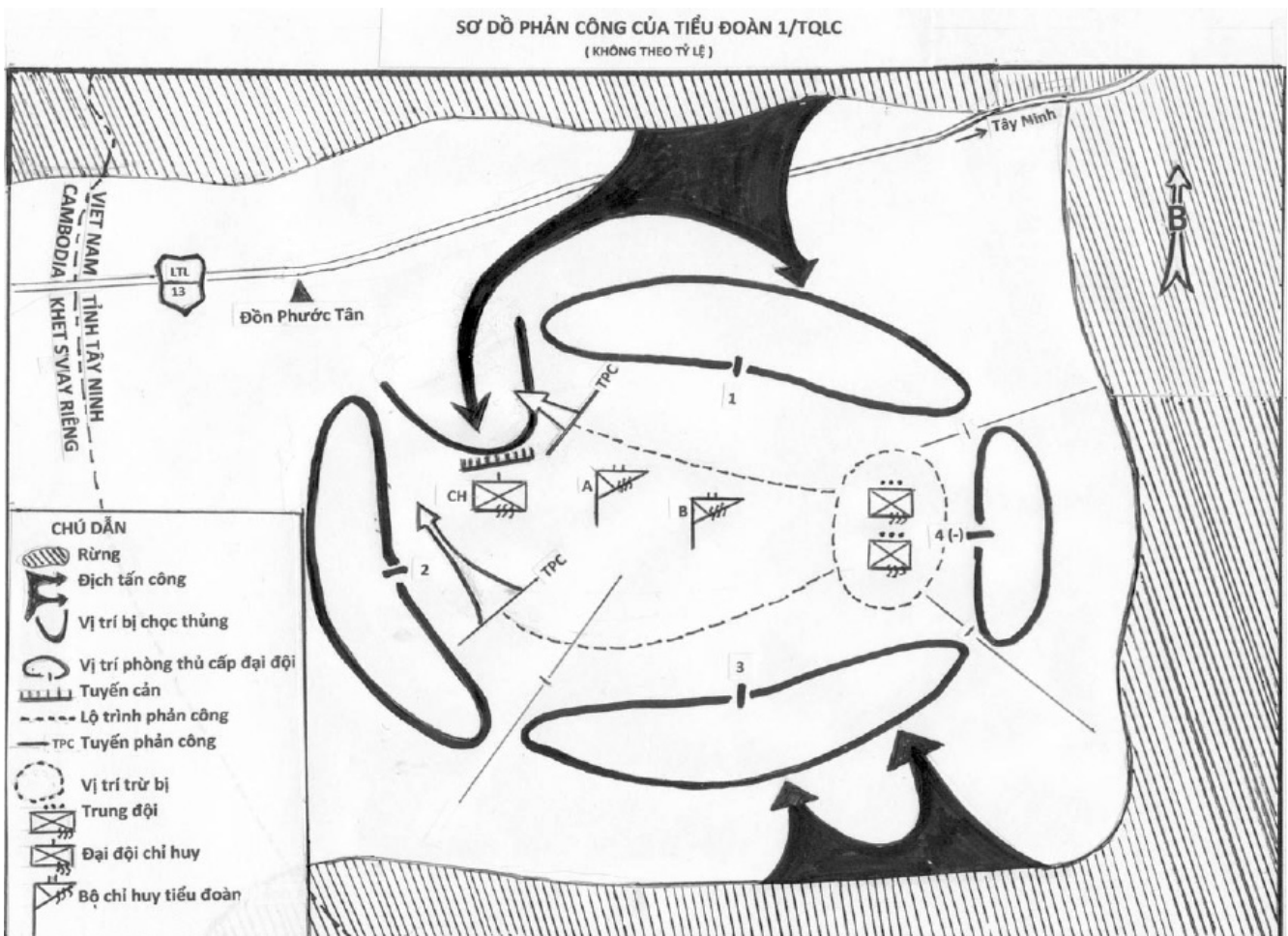
Thiếu Úy Trịnh Văn Thềm Đại Đội Phó Đại

Đội 4 cùng sát cánh với Trung Đội Trưởng trung đội trừ bị thi hành nhiệm vụ phản công. Nhờ tài chỉ huy và kinh nghiệm sẵn có của Th/U Thềm và của Trung Đội Trưởng trung đội trừ bị, đồng thời với lòng can đảm, sự hy sinh của quân nhân các cấp, trung đội trừ bị đã đẩy lui, tiêu diệt phần lớn số địch quân, phản công và chiếm lại tuyến phòng thủ đã bị vỡ, trong vòng nửa giờ.

Trung đội trừ bị thứ hai của ĐĐ4 do đích thân Trung Úy Tấn, Đại Đội Trưởng, chỉ huy, được lệnh lục soát, bắt giữ hoặc nổ súng vào những tên địch không chịu lên tiếng đầu hàng, đang còn ở phía bên trong vị trí phòng thủ.

Trong lúc địch tấn công, pháo binh 175 ly Hoa Kỳ chỉ tác xạ một quả đạn duy nhất vào phía Nam cách vị trí phòng thủ 1 cây số. Lúc này phi cơ hỏa long vẫn tiếp tục soi sáng và tác xạ đại liên xuống các điểm địch đang rút lui do tiểu đoàn yêu cầu.

Tiếng súng im hẳn vào lúc 06 giờ 00, trời cũng

vừa hùng sáng. Sau khi lục soát chiến trường, trong cũng như xa phía bên ngoài vị trí phòng thủ, TĐ1 ghi nhận được kết quả như sau:

Địch: 128 tử thương, 6 bị bắt sống, khoảng trên 90 vũ khí đủ loại (trong đó có một đại liên phòng không), 2 máy truyền tin Trung Cộng, nhiều quân dụng, đạn dược v.v

Ta: 6 tử thương, 35 bị thương (trong số có 3 của DDBP), không kể Đại Úy Bentley tuy bị thương nhẹ trên lưng nhưng xin ở lại với TĐ1, không cần tân thương, 5 vũ khí cá nhân hoặc cộng đồng bị hư hỏng do pháo kích.

Khoảng 08 giờ 00, Đại Tá TLP/SD25BB đáp trực thăng xuống thăm và khen ngợi TĐ1.

Khoảng 08 giờ 30, Trung Tướng Đỗ Cao Trí, TL/QĐ III và phái đoàn đến thăm. Sau khi nghe TĐT/TĐ1 thuyết trình về trận đánh đêm qua, Tướng Trí vui vẻ gửi lời khen ngợi toàn thể quân nhân các cấp trong tiểu đoàn. TĐT/TĐ1 hướng dẫn phái đoàn đến gặp gỡ các tù binh, xem các chiến lợi phẩm tịch thu được và sau cùng đưa phái đoàn đến quan sát nơi xảy ra cận chiến với địch tại tuyến phòng thủ của ĐĐ3. Nhiều xác địch còn nằm ngổn ngang trên tuyến phòng thủ. Ông vui vẻ bắt tay khen ngợi Đại Úy Phán, ĐĐT/ĐĐ3, đã giữ được tuyến bằng “cận chiến”. Trước khi ra về, Tướng Trí bảo tùy viên lấy ra chiếc hộp nhỏ, ông trao cho TĐT/TĐ1 chiếc hộp với lời nhắn nhủ:

— “Anh tặng cái đồng hồ này lại cho anh em nào có công nhất”.

Khi Tướng Trí về, và với sự đồng ý của các ĐĐT, chiếc đồng hồ được trao cho Trung Sĩ Cái Hùng, người tiểu đội trưởng tiền đồn của ĐĐ3, do không rút về kịp khi địch tấn công, đã chỉ huy tiểu đội chiến đấu bên ngoài cho đến sáng.

Khoảng 10 giờ 00, Thiếu Tướng TL/SD25BB và phái đoàn đến thăm. Ông nói:

— “Một lần nữa TĐ1/TQLC đã gây thiệt hại nặng nề cho một trung đoàn CSBV mưu toan tiêu diệt một Tiểu Đoàn Tổng Trừ Bị hành quân biệt lập. Tôi rất thông cảm những khó khăn mà các anh em đã trải qua trong đêm rồi. Nếu ta có pháo binh yểm trợ, thiệt hại của địch sẽ cao hơn nhiều. Nhờ chuyển lời khen ngợi đến các anh em”.

Ngày 23/8/1968, khoảng 11 giờ 00, TĐ 8 Nhảy Dù được TTV và thay cho TĐ1/TQLC.

5. Đôi Lời Kết.

Chiến tranh đã đi qua nhưng kỷ niệm của các trận đánh trong quá khứ như vẫn còn hiển hiện trước mắt. Có biết bao nỗi oan khiên trong cuộc chiến chưa được “hóa giải” thỏa đáng, khiến tâm tư người lính vẫn còn dằn vặt trong mặc cảm “kẻ bại trận”, phải cúi đầu chịu nhục vì đã không bảo vệ được người dân. Những hy sinh xương máu của người lính đã trở thành vô nghĩa bởi dư luận độc ác, vô liêm sỉ của giới truyền thông ngoại quốc chỉ muốn làm vừa lòng bọn phản chiến và dân chúng Hoa Kỳ đa số không hiểu gì về thực chất của chiến tranh Việt Nam, thậm chí ngay cả trong Quốc Hội. Họ vu khống Quân Lực VNCH là “không chịu chiến đấu”. Giới truyền thông Mỹ lẽ ra phải cho truyền hình thế giới thấy được một cách công bằng những trận đánh oai hùng của QLVNCH mà trận Phước Tân là tiêu biểu, một trận đánh không có yểm trợ hỏa lực, không có liên lạc truyền tin, với một lực lượng địch gấp ba lần đông hơn, nhưng ta vẫn tồn tại và chiến thắng. Truyền thông Mỹ chỉ chú trọng các trận đánh của các đơn vị Mỹ đang tham chiến ở VN, vì đó là hình ảnh mà người dân Hoa Kỳ thích xem nhất do con em của họ đang chiến đấu ở bên kia nửa vòng trái đất.

Tiết thay những hình ảnh đó đã gây tác động tâm lý mạnh mẽ trong chiều hướng làm cho công dân Mỹ hiểu lầm rằng nước Mỹ đã tham gia vào một “cuộc chiến không chính nghĩa”. Trên màn ảnh truyền hình người ta chỉ thấy toàn cảnh bom đạn Mỹ, cảnh chêt chóc mà đa số là người dân thường VN phải gánh chịu, điển hình là biển cỏ Tết Mậu Thân ở Huế.

Chiến tranh đã đi qua, TĐ1/TQLC với các trận Lộc Giang, Phước Tân và sau đó là trận Gò Dầu Hạ v.v. tiếp nối nhau, đã diễn ra cách đây bốn mươi sáu năm rồi. Kẻ viết bài, cũng là người được vinh dự chỉ huy TĐ1/TQLC trong thời gian đó, nhân đây xin được thấp nén hương lòng, nghiêng mình tưởng nhớ các anh hùng đã nằm xuống, dâng trọn đời trai cho Tổ Quốc thân yêu. Cũng xin có lời tri ân đến các đồng đội còn đang sống hay mang thương tật suốt đời, đã một thời đóng góp công lao, sức chịu đựng phi thường để nêu cao màu cờ sắc áo, mang lại tiếng thơm cho Binh Chung đến ngày hôm nay và cho cả thế hệ con cháu chúng ta

mai sau.

Mũ xanh Tango.

Ghi chú: Xin chân thành cảm tạ Quý Niên Trương và Chiến hữu sau đây đã giúp thêm ý kiến để tác giả hoàn thành bài viết này: Cựu Đại Tá

Tôn Thất Soạn, Trung Tá Nguyễn Văn Phán, Thiếu Tá Phan Công Tôn, Thiếu Tá Quách Ngọc Lâm, Thiếu Tá Nguyễn Tiến Tấn, Đại Úy Trinh Văn Thềm.

THE SECRETARY OF THE NAVY
WASHINGTON

The President of the United States takes pleasure in presenting the
SILVER STAR MEDAL to

MAJOR NGUYEN THANH TRI
VIETNAMESE MARINE CORPS

for service as set forth in the following

CITATION:

For conspicuous gallantry and intrepidity in action while serving with friendly forces engaged in armed conflict against North Vietnamese and Viet Cong forces in the Republic of Vietnam. At 0230, 21 September 1968, The First Infantry Battalion, commanded by Major Tri, was attacked by a reinforced North Vietnamese Army regiment. The enemy opened their assault against the battalion with 800 rounds of mortar, recoilless rifle and machine gun fire. The command post of the battalion received approximately 75 percent of the total mortar barrage. Throughout this withering 40 minute barrage, Major Tri repeatedly exposed himself to the onslaught of enemy fire in order to prepare his unit for an anticipated ground attack. Extremely bad weather made communications and air support difficult, but Major Tri brilliantly utilized the battalion's mortars to provide the critically needed illumination and high explosive suppressive fires. When the enemy ground attack commenced, Major Tri correctly computed the direction and extent of the main and supporting enemy attacks and expertly maneuvered his units and directed their fire power to maintain the perimeter of the Fire Support Base throughout the night. As a direct result of his competent leadership, the enemy attack was thwarted and the Vietnamese Marines accounted for 128 enemy killed, six enemy prisoners and the confiscation of vast quantities of combat essential supplies. Major Tri's courage under fire, exemplary professionalism and devotion to duty were in keeping with the highest traditions of the United States Naval Service.

For the President,

Secretary of the Navy